

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő-
ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea
(Nagyvárad), Piața Mihai Viteazul (Nagypiac tér) 4. Telefon: 380.

Ara 1 lej

III. évfolyam 226 sz.

1934 Augusztus 16

Csütörtök

Ma este 3000 ember ünnepli a badacini remetét

Ezrek ünneplik: MANIUT Jorga becsmérli: MANIUT

Mihalache nem vesz részt a banketten. -- A nagybeteg Paplica Brateteanu elnököl az ünnepségen, amelyen 250 gárdista vigyázza a rendet
Jorga népgyűléseken akarja feltárni a Maniu-ügyet

București augusztus 14.
A hetek óta hangoztatott Maniu banket-
tet ma este ezrek és ezrek jelenlétében meg-
tartják. A banketten Paplica Brateteanu a
nemzeti parasztpárt egyik vezető tagja el-
nököl. Érdekes hogy a nagybeteg Paplica
betegsége ellenére is részt akar venni a Ma-
niu-ünnepségen

Maniu tegnap este érkezett meg a fővá-
rosba. Már Clujról egy 250 főből álló gárda
kísérte. Az útján — mint azt már lapunk
más helyen megírtuk — Erdély népe tüntető
szeretettel üdvözölte Maniut. A ma esti ban-
ketten az ugynevezett Maniu-gárda tarja fen-
a rendet. A gárda parancsnoka Dragomir te-
nár. Érdekes hogy Mihalache bejelentette azt
hogy nem tud részt venni a banketten

Amíg az erdélyi románság klasszikus
alakját Maniut tízezrek ünneplik addig Jorga
elvakult gyűlöletében furcsa lépésre határoz-
ta el magát Maniúval szemben. A tudós pro-
fesszor ugyanis elhatározta hogy a Maniu-
ügyről országszerte népgyűléseken számol be.
Az első ilyen beszámolást Ploesti városában
tartja meg, utána rögtön az erdélyi városok
következnek.

Pásztorok verekedése a legelőért

Egy pásztor meghalt, többen súlyosan megsebesültek

București augusztus 14.
A Buceci legelőin már hosszú idők óta
rossz viszonyban élnek két hegység pásztora.
A pásztorok között természetesen bizonyos
legelő miatt keletkezett a nézeteltérés. Fur-
csa módon akarták a egymás közti vitás ké-
rdést elintézni. A tegnap este mintegy hatva-

nan találkoztak a két táborból és eleinte vi-
tatkozással próbálták a kérdésben igazságot
tenni. A vita elfajult és csakhamar előkerül-
tek a juhász kampósbotok. Komoly verekedé-
s támadt a vitatkozásból, melynek során egy
juhász meghalt, több pedig súlyosan megse-
besült.

Halálos autószerencsétlenség Otopeni közelében

București augusztus 14.
Halállal végződő autózás történt Otopeni
mellett. Egy Dobrescu nevezetű önkéntes
káplár autójával, melyben négyen ültek ha-
talmatlan gyorsasággal igyekezett a főváros fe-
lé. Amikor az autó Otopeni községhez ért,

Dobrescu egy parasztszekeret akart kikerül-
ni, de nem sikerült és az autó utasaival
együtt az árokba fordult. Dobrescu meghalt,
a négy utas megsebesült. Ezek közül ket-
nek az állapota könnyebb, a másik kettő re-
ménytelen.

A nemzeti parasztpárt nem engedi elaludni a Skoda-ügyet

Előkészületek a szeptember 16-iki nagy népgyűlésre

București, augusztus 14.
A nemzeti parasztpárt kérést fog tovább-
bitani a Skoda ügyben mely a következőket
tartalmazza:

1. A parlamenti vizsgáló bizottság legke-
sőbb szeptember elsején kezdje meg ismét a

munkáját. A nemzeti parasztpárt semmi kö-
rülmények között sem járul hozzá a vizsgálat
folytatásának további elhalasztásához. Sze-
rintük erre az készített őket, mert eleget á-
lítottak már megvádolva, anélkül hogy a viz-
gálat megállapított volna valamit.

2. A vizsgálat terjeszkedjék most már
ki az árak kérdésére, ami a legfontosabb az
egész ügyben.

3. Állapítsa meg a vizsgálat milyen vá-
daskodások hangzottak el és ki a vádaskodó

4. Vizsgálják ki a Maniu által felemlített
hamisítási ügyet.

Maniu ma délelőtt 11 órakor átvázott
Teuson. Az állomáson rengeteg ember várta
a politikust zászlókkal és zeneszóval. Victor
Aron lelkész, volt szenátor üdvözölte Maniut.
Gyulát, aki válaszában elmondta, hogy to-
vábbra is eddigi politikáját folytatja és meg-
védi az alkotmányos rendszert. Copsa Mica
és Shighisoaran is hasonló ünnepségekkel vár-
ták Maniut.

Rossz a termés az Usában

Washington, augusztus 14.
A gazdasági központi hivatal közreadta
az amerikai termények statisztikáját. A sta-
tisztika szerint az egész Egyesült Államok-
ban négyszáz millió bushel buza termett az
előző évi 530 millióval szemben. Kukorica pe-
dig 1600 millió bushel termett a múlt évi ké-
ezer háromszáz millió bushellel szemben. A
statisztika katasztrófálisak mondja az idei
általános termést.

Starhemberg újból találkozik a Duceval

Páris, augusztus 14.
A Matin római levelezője írja hogy Star-
hemberg osztrák alkancellár aki Olaszor-
szágban mint magánember tartózkodik, csü-
törtökön tér vissza Bécsbe. Ezzel szemben a
jólértesült La Croix azt írja, hogy Starhem-
berg herceg még egy napig Ostiában marad
majd meglátogatja a Castel Gondolfóban a
pápát, onnan Riccionéba megy, ahol ismét ta-
lálkozik Mussolinivel.

Miután Miklas elnök a kegyelmi kérvényt visszautasította

Kivégeztek négy rendőrt Bécsben

Öt rendőrt súlyos fegyházbüntetéssel sújtottak

Bécs augusztus 14.
A lázadásban résztvevő 9 rendőr bűnügyének főtárgyalása ma befejeződött. Több tanu kihallgatása után a déli órákban került a perbeszédre a sor. A főügyész vádbeszédében kijelentette, hogy a vádlottak a területekre rótt bűncselekményeket elkövették és ezért tettük a legsúlyosabb elbírálás alá esik. A védők viszont arra utaltak, hogy a vádlottak csak vak eszközei voltak valakinek a kezében és ezt bizonyítja, hogy a bíróság a puccs legfőbb irányítóját, Hudlt is azzal az indoklással ítélte el életfogytiglani fegyházra a hadbíró, hogy nem vezér, hanem csak tettestárs. Így a rendőri vádlottak még sokkal csekélyebb mérték-

ben bűnösök és enyhébb elbírálásban kell részesülniök, mint Hudl.

Négy halálos ítélet

A perbeszéd a késő délutáni órákig nyúlt. A katonai törvényszék 1 órai tanácskozás után este 7 óra 7 perckor hirdette ki ítéletét. A bíróság az összes vádlottakat bűnösnek mondta ki hazaárulás miatt és ezért

Hackl József és Wohrab Erich közren őröket, továbbá Maitzen Lajos és Leeb Ferenc főrendőröket kötél általi halálra ítélte. Ötöt súlyos fegyházbüntetésre. Az ítéletek kihirdetése után a védők a négy

halálos ítélet ügyben kegyelmi kérvényt nyújtottak be Miklas elnökhöz.

Ha a kegyelmi kérvényeket az elnök visszautasítja, úgy a halálos ítéleteket romániai időszámítás szerint éjjel 11 óra 7 perckor végrehajtják.

Nincs kegyelem

A késő éjszakai órákban érkezett jelentés szerint Miklas szövetségi elnök visszautasította a négy halálraítelt rendőr kegyelmi kérvényét. Ennek következtében a katonai törvényszék elrendelte, hogy az ítéletek végrehajtása a következő sorrendben történjék: Wohrab, Hackl, Leeb, Maitzen.

Az ítéletet végre is hajtották.

Megrugta a ló — belehalt

Sighet, augusztus 14.

Tegnap délután a város külsőkertjében Fehér György 74 éves jómódu gazdálkodó az istállóban lovát nyergelte, hogy azon a városban levő lakására jöjjön. Nyergelés közben a máskülönben engedelmes ló szívenrugta. A jajgatásra berohant az istálló mellett dolgozó kertész, de addig az öreg kiszenvedett. Az orvosok megállapították, hogy a ló rugta szíven s ez volt a halál oka.

Szerencsés kimenetelű autóbaleset

Cluj, augusztus 14.

Tegnap súlyos de szerencsére következmények nélküli szerencsétlenség történt a romániai országúton. Az erdőigazgatóság autója Cluj felé haladt meglehetősen gyors tempóban. Az országutat teljes szélességben falusi szekerek állották el, a sofförnek válsztania kellett hogy helerohant a szekerek közé, vagy pedig az országut árkába vezet a kocsi. Az utóbbit választotta és a kocsit az árokba vezette. Az autó súlyosan megrongálódott, az utasok közül azonban szerencsére nem történt senkinek semmi baja.

CAPITOL Filmszínház
(volt Filmpalace helyisége) Telefon 902.

Ma, szerdán utoljára 5, 7 és fél 10-kor

Éjszaka királynője

Előzőleg Szőke Szakáll 2 felv. vígj. és Micky Maus.

Csütörtöktől „NIBELUNG” — Hétköznap csak 2 előadás! Szombat, vasárnap 3 előadás!

RADIOMŰSOR

SZERDA

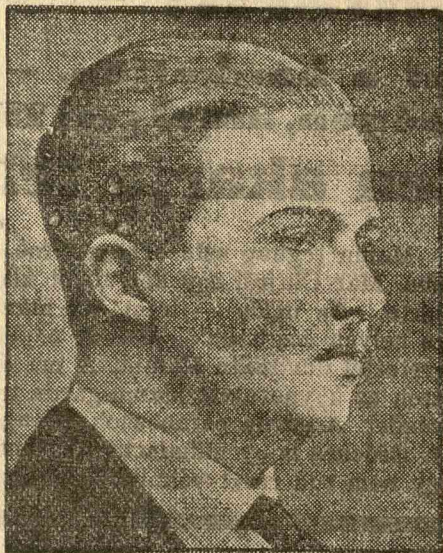
București: Műsor nem érkezett.

Budapest. 9.15: Hírek, 10: Egyházi zene és szentbeszéd 11.15: Görög katolikus istentisztelet 12.20: Időjárásjelentés, 12.30: Előadás a Studióból 13.45: Az Operaház zenekara 14.45: Szent István intelmei Halácsy Endre ifjúsági előadása, 15.15: Bertha István szalonzenekara, 16.35: Gáspár Jenő előbeszélése 17.10: Orosz Julia énekel, zongora kísérettel, 18: Dunántúli történetek, 18.30: A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése 20.10: Operafővárosi koncertje a Budai Szinkörből, Egyg örbe éjszaka. három felvonásban, 21.10: Hírek, sporteredmények, 22.10: Időjárás, lóversenyeredmények, 22.45: Cigányzene.

2. oldal

Erdélyi Magyarország

Augusztus 16.

Habsburgi Ottó eljegyzése

Habsburgi Ottó skandináv utazást nyomán elterjedt a híre, hogy vőlegény lett. Eljegyezte Ingrid hercegnőt, a svéd trónörökös leányát.

Saját kardjával szurta le a rendőrt, egy betöréssel gyanúsított napszámos

Budapest aug. 14.

Lencsés Bálint kocsis tegnap este amikor hazament a Jegenye-ucca 30. számú házban levő lakására még az ajtóban állva gyanus zörejt hallott a lakásból. Nyomban arra gondolt hogy betörő járt benn. Kiment az uccára és rendőrrel jött vissza.

A lakásban senkit sem találtak, de betörőjára nyomait fedezték fel. Lencsés a szomszédban lakó Veres György napszámosra gyanakodott, meg is mondta a rendőrnek, aki erre bement a napszámos lakására. Vörös izgága módon viselkedett, nem akart

a rendőr kérdéseire válaszolni. Végül is a rendőr felszólította, hogy menjen vele a főkapitányságra.

A napszámos nagynehezen elindult, utközben azonban

a rendőrré támadt kiránította a kardját és a rendőr jobbkarjába szurta.

A dühöngő embert nagynehezen megfékezték és bevitték a főkapitányságra. A betörést nem sikerült rábizonyítani ellenben hatósági közeg elleni erőszak miatt letartóztatták.

Ismeretlen banditák agyonlőtték egy gazdálkodót és leányát Cernauti közelében

Cernauti augusztus 14.

Borzalmas kegyetlen gyilkosság történt tegnap este a Cernauti közelében fekvő Revna község országútján. Sava Teodoriscu Dracinet községbeli gazdálkodó Ana nevű leányával szekeren igyekezett a városból hazafelé. Amikor a szekér a Revna határában levő erdő szélére ért, a fák közül ismeretlen tettesek számos lövést adtak le a szekér utasaira.

Három lövés Ana Teodoriscuot találta

fején és mellén, míg két másik golyó apja koponyájába furódott, mindkettőjük azonnali halált okozva.

A lövések zajára a faluból többen a helyszínére siettek, de a gyilkosoknak ekkor már hiult helyük volt. Valószínűnek látszik, hogy rabolni akartak, de ebbeli szándékukban megzavarták őket. A csendőrség erélyesen nyomozza a tetteseket.

Négy hónap után derült ki

Higanyt itatott fiatal feleségével egy brutális férj

A gyilkosság tanuit halállal fenyegette meg, ha elárulják. — Edesanyja jelentette fel az elvetemült feleséggyilkost

Braila, augusztus 14. Tegnap délelőtt a brailai ügyészségen megjelent Anica Cujba és feljelentést tett saját fia ellen. Feljelentésében azt állította, hogy menyé, Vasilica Gheorghievici, aki május 9-én halt meg,

nem hunyt el természetes halállal, hanem férje gyilkolta meg higanyt itatva vele.

A feljelentés szenzációként hatott, mert nemcsak a feljelentő uriasszony neve szerepel a legjobb társaságok névsorán, hanem a vádlott is, aki előkelő tisztviselő és igen nagy tekintélynek örvendő személyiség. — Eppen ezért az ügyészségen kétkedve fogadták az uriasszony feljelentését, azonban, mint később kitűnt, a feljelentésben foglaltak a legkisebb részletekig megfeleltek a valóságnak.

Esküvő amelyet asszonyverés követ

Az egészen fiatal 28 éves Clujba Joara a múlt év nyarán megismerkedett egy igen előkelő brailai leánnyal, Vasilica Gheorghievicivel. A mulatós fatalember attól a pillanattól kezdve abbahagyta az ivást és a kalandjait, állandóan a fiatal leány mellett tartózkodott és olyan hevesen udvarolt neki, hogy a lány is szerelemre gyulladt a fess fiatalember iránt.

A kölcsönös szerelmet a szülői áldás követte, majd ennek az évnek február hónapjában megtartották a fényes esküvőt. Mindenki azt mondta, hogy az Isten is egymásnak teremtette a fiatalokat.

Nagy volt azonban a meglepetés, amikor másnap reggel a városban hirtelen terjedt, hogy a fiatalasszony otthagya az urát és egy szál ruhában futott vissza szüleihez.

A szülők később átjöttek a fiatal férj lakásába, ahol nagy kimagyarázkodás történt. Ugyanis a férj mikor reggel felébredt, első dolga volt, hogy fiatal feleségét megverje. Ezt a brutális tettet azzal indokolta meg, hogy az asszonyt minden nap meg kell verni, hogy tisztességes legyen.

Az uri házaknál egy cseppet sem szokásos kellemetlenség elől aztán a fiatal asszony hazafutott és csak nagy fogadkozások után volt hajlandó visszatérni férjéhez.

Négy nappal az esküvő után azonban a férj megint megverte Vasilica Gheorghievicet, aki azt gondolta, hogy játék az egész és visszautott. Erre a feldühödött férj

olyan súlyosan összeverte a feleségét, hogy kórházba kellett szállítani.

A kétségbeesett fiatalasszony szülei tanácsára megpróbálta még egyszer az együttélést a brutális férjjel, akinek a békét megkötendő első dolga volt hogy a kórházba hívja feleségét. A fiatalasszony nem volt hajlandó elmenni, mire a férj egyedül ment a kórházba, ahonnan holt részegen ért haza. Durván rákiáltott a feleségére:

— Miért nem jöttél velem? Lenézni ugy-e? Ezeket mondva ismét megverte feleségét. Majd, amikor ez védekezett,

előkapta vadászfegyverét és többször rálőtt a feleségére. A lövések azonban nem találtak és az asszony sikoltózva menekült ki a házból.

A férfi az udvaron érte utól az asszonyt, aki hajánál fogva húzott vissza a házba. Ott leültette egy székre, majd az asztalon heverő higanyt megitta feleségével, aki miután a borzalmas mérget megitta, eszméletlenül esett össze.

A férje hirtelen feleszmélt borzalmas tetteire és felkapva felesége eszméletlen testét, bevitte a kórházba, ahol azt mondta az orvosoknak, hogy véletlen szerencsétlenség történt a feleségével.

A higany mérgező hatása azonban olyan súlyos volt, ezenkívül a mérge kifurta a boldogtalan fiatalasszony gyomrát és beleit, úgyhogy nem lehetett megmenteni az életnek. Két napi szenvedés után borzalmas kínok között meghalt.

Amikor a férj a bestiális tettet elkö-

vette, jelen volt a fiatalasszony nővére és egy szomszéd, akiket Jon Clujba halállal fenyegetett meg, ha el merik árulni őt. Így az után 4 hónapon keresztül maradt titokban a gyilkosság, melyet Clujba elkövetett.

Végre is a bestiális ember edesanyja, aki tudomást szerzett a tettről, nem bírta tovább és megjelent az ügyészségen, ahol saját fiát jelentette fel.

Jon Clujbát megidézték az ügyészségre, ahol előbb tagadott, majd szembesítették a két tanúval, akik előtte is elmondták vádjukat. A szembesítés során a gyilkos megfőrt és sirva vallotta be, hogy tényleg elkövette a gyilkosságot és védelmére azt hozta fel, hogy annyira részeg volt, hogy nem tudta, mit cselekszik.

Az ügyészség elrendelte Clujba letartóztatását és megindította ellene a büntető eljárást halált okozó testi sértésért, tiltott fegyverviselésért és életveszélyes fenyegetésért.

Herkules Nessus-ingének mondája megelevenedett

Mérgező anyaggal fertőtlenítették egy galati gazda ruháit

A szerencsétlen ember iszonyu kínok között kiszenvedett

Galati, augusztus 14.

Megdöböntő orvosi tévedés áldozata lett Galatiban tegnap egy gazdálkodó. — Ilie Radu 36 éves Negri-Covorlui községbeli gazda gyermeke tifuszban megbetegedett és a gazda ezért bevitte a galati Pechea kórházba. Miután a gyermeket felvették, Ilie Radu ruháit fertőtlenítették, nehogy a kórokozó bacillusokat magával vigye. Ugy-

látzik azonban, hogy a fertőtlenítő anyag valami rendkívül erős mérget tartalmazhatott, mert

Ilie Radu az utón rosszul lett és mielőtt hazaérhetett volna, kiszenvedett. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását, egyben pedig megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a végzetes tévedésért kit terhel a felelősség.

Letartóztatták az agyonlőtt madocsai csendőrgyilkos bűntársait

Edesanyját is bűnrészességgel vádolják. — Szeptember hó 11-én lesz a főtárgyalás

Szekszárd, augusztus 14.

A madocsai csendőrgyilkosság minden részlete rövidesen felelevenedik a bíróság előtt. Amikor Márkus-Szabó Jánost, a halálra ítélt, megszökött csendőrgyilkost egész Magyarország csendőrsége, rendőrsége üldözte több embert letartóztattak, akiknek részük volt a gyilkos rejtegetésében. Így letartóztatták Márkus-Szabó egész családját is. Márkus-Szabó halála után is tovább folyt vizsgálat ez ügyben és érdekes eredményeket produkált. A nyomozó hatóságoknak sikerült megállapítani, hogy Márkus-Szabó egyik volt rabtársa

tagjai közül edesanyja, Márkus Szabó Jánosné ellen ugyancsak befejeződött a vizsgálat, mely azt állapította meg, hogy fiát a szökésben segítette.

Csányi Tóth Ferenc és a gyilkos edesanyja bűnlígyében a szekszárdi törvényszék már kitűzte a tárgyalást: szeptember 11-én került főtárgyalásra az érdekes bűnlígy, a melyben számos tanut hallgatnak ki.

Kérjük olvasóinkat, hogy a hátralékos díjakat bizományosainknak sürgősen fizessék meg, hogy a bizományosok is eleget tessenek fizetési kötelezettségeiknek.

3 oldal

Erdélyi Magyarország

Augusztus 13.

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!

az acélipar legképzesebb alkotása!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea,
Promenad Eminescu 16.

IX. FEJEZET.

Mrs. Mansfield házában, a két nagy ünnepi ablak közt álló íróasztal előtt Farley ült és sorra húzogatta ki a fiókokat. Ide dobta be valahová a kis sárga szobrot azon a nap, mikor Sylvia eltűnt.

Volt a fiókokban sok minden. Papír, toll mindenféle a megszokott rendben. De az ébenfaszobor nem volt sehol.

Erőltette az agyát, hogy emlékezzék rá — hová tette? Csakugyan valamelyik fiókba dobta be a gyűlöletes vigyorgó arcot?

Körületekintett. De hiába gondolkozott, egészen tiszta volt az emlékezőtehetsége. Az íróasztal középső fiókjába tette. Most pedig, hogy Mrs. Mansfield kissé jobban lett magához tért és kereste — a szobor eltűnt.

Az ideg orvos, akit elhívtak s aki komoly, tapasztalt, idősebb férfi volt, bejött a szobába és megdöbbenéssel vegyes meghatottság látszott arcán.

— Ugy tudom — mondta — hogy ön közel áll a családhoz, Mr. Farley. Miss Sylvia távolléte alatt nem is fordulhatok más-hoz. Valami különös történt a betegemmel. Felkérem jöjjön velem és legyen a tanuja.

— Azonnal orvos ur — bólintott Farley készségesen. — De feleljen kérem, egy kérdéssemre: Nem látta azt a kis szobrot, amelyet akkor, megmutattam önnek, mikor Sylvia eltűnése után önt kihívtuk, és azóta ide valamelyik fiókba dobtam?

Az orvos bólintott.

— De igen, lehet, hogy éppen ez a szobor váltotta ki azt a különös jelenséget, amit említettem. A szobor Mrs. Mansfieldnél van, a kezében tartja most is.

Farley tétozott. Jól tudta, hogy Mr. Craven várja őt. Együtt akarták megtenni az első lépéseket Chia Sung felkutatására. Csak hamarjában jött el utközből ide is, hogy megnézzék Mrs. Mansfieldet, kérdés-ködjék a hogylétéről és utána nézzen a szobornak. De azonnal elhatározta magát. Elfelejtette Cravent, elfelejtette a kínai lányt. Csak Sylvia volt az eszében és izgalomtól űzve, abban a reményben, hogy talán megtudhat valamit, mi nyomra vezet a hohant fel lépésén Mrs. Mansfield szobája felé. Az orvos követte.

A küszöbön tágra nyílt szemmel állott az ápolónő és izgatottan várta az orvos vizsgatértét. Csendre intette Farleyt azán félre állt az utból. Farley azonban nem törődött vele. Alig birt nyugalmat kényszeríteni magára. De mikor megérezte a karján az ápolónő figyelmeztető kezét és még inkább az asszonyt, elakadt a hangja. Ő is, az orvos is mereven, mozdulatlanul álltak meg az ágy lábánál.

Margaret Mansfield mindig szép volt de talán soha sem volt olyan gyönyörű mint most, halvány színű, selyem hálóköntösben. Arcán nem látszott meg, hogy beteg. Csodálatosan épen maradt ifjúsága szinte fiatal leánynak mutatta. A szeme csillogott, mint valami gyermek szeme.

Nem feküdt. Hálóköntöse fölött csipkéből szőtt fésűlködköpenyében állt a szoba közepén. Ugy tetszett, mintha valami láthatatlan látogatóval folytatna beszélgetést. Hogy ő látott valaki maga előtt, az bizonyos. Farley gyakran látott ilyesmit az utóbbi két év alatt, különösen Biskra gyümbarlangjaiban vagy Sanghiban, a teaházak belső szobáinak mélyén. A méreg erős hatása az. Hirtelen visszatérnek a régi, sokszor gyermekkorai emlékek és a mámoros ember aptóra végigéli emlékeit, az utolsó szóig.

(Folyt. köv.)

Erdélyi Magyarok

Augusztus 16.

Repülőfőhadnagy halálos szerencsétlensége

Buzauban lezuhant egy katonai repülőgép

Buza, augusztus 14.

Halálos végű repülőszerencsétlenség történt ma délután 6 óra tájban a buzaui repülőtér körül. Motorhiba következtében lezuhant egy katonai repülőgép és annak vezetője, egy főhadnagy meghalt, míg a megfigyelő szerepét betöltő hadnagy életveszélyes sérüléseket szenvedett.

A buzaui katonai repülőtérrel délután néhány perccel 6 óra előtt felszállott a "Morran 230" jelzésű katonai repülőgép a melyet Radu Bajeranu főhadnagy vezetett. A gépben még helyet foglalt Dicescu Jon hadnagy a cluji gárda flotilla fiatal tisztje. A repülőgép mindössze néhány percig tartózkodhatott a levegőben amikor a repülőtérén tartózkodók megdöbbenve vették észre, hogy a repülőgép mintegy 150 méter magasságban hirtelen meginog és a következő pillanatban már szédületes sebességgel zuhan le. A jelenlevőkben meghűlt a vér. A következő másodpercben pedig bekövetkezett a súlyos szerencsétlenség.

A gép a repülőtértől néhány száz méternyire zuhant a földre ahol teljesen összetört.

A repülőtérrel nyomban a szerencsétlenség színhelyére siettek. Rövid idő múlva sikerült a két katonatisztet kihúzni a gép romcsaiból, ekkorra azonban a főhadnagy már halott volt. Társa Dicescu hadnagy különös véletlen folytán életbenmaradt és életveszélyes állapotban szállították Bucurestiba. A katasztrófa ügyében bevezetett vizsgálat során megállapítást nyert hogy a repülőgép motorja defektet kapott és az idézte elő a szerencsétlenséget.

Bünt követnek el,

kik nem rendelik meg páratlan gyógyhatású jódos mór-fürdő gyógyvizet amely a vegyészeti intézet megállapítása szerint gyógyít reumát, köszvényt, farzsábat, csonttörést, izomszűz, vese- és gyomorbaajt, női betegséget, étvágytalanságot, stb. A gyógyvizet házilag is könnyen és kényelmesen használható, egy 6 kilós csomag ára 42 lej, csomagolással és egy nyomtatott használati utasítással együtt összesen 58 lej. — Egy 6 kilós csomag teljesen elegendő négy vagy öt fürdéshez. Az összeg előzetes be-küldése mellett megrendelhető Ecsegy Károly fürdőtulajdonosnál Salard fürdőtelep Bihormegye. A szállítási költséget a megrendelő viseli.

SPORT

A magyar Csik a 100-as uszás Európa-bajnoka

Megdeburg, augusztus 14.

Az uszó Európa-bajnokságok során tegnap bonyolították le a 100 m gyors férfi bajnokságokat, amelyek során első a magyar Csik lett 59.7 alatt, megelőzve az 59.8 uszó

német Fischert. A vízipóló bajnokságok során Jugoszlávia legyőzte Franciaországot 2:1 (2:1) svéd—olasz 1:1 (0:1), Magyarország—Hollandia 9:1 (4:0)

A MAC nyerte meg Budapesten a Hősök emlékversenyét

Budapest, augusztus 14.

Budapesten vasárnap rendezték meg a Hősök versenyét, a magyar atlétikai élet egyik legjelentősebb eseményét, amelyet a MAC nyert meg. Az eredmények közül kiemelkedik Zsuffka (MAC) 4 méterrel felülrudugrása, amely jobb ugyan a magyar rekordnál, azonban nem hitelesíthető, mert a versenyző nem teljesen szabályos körülmények között érte el. Eredmények: 110 m gát: 1 Jávör 15.6 mp.

Magasugrás: 1 Jász (MAC) 185 cm 2 Késmárki 180 cm Súlydobás: 1. Csányi 14.45 m 100 m. síkfutás: 1 Kovács 10,5 mp 2 Mina 10,8 mp 3 Forgács 10,9 mp 1000 m síkfutás 1 Szabó 2 p 31,8 mp. Diszkoszvetés: 1 Donogán 48,86 m. 400 m síkfutás: 1 Duka 51,2 mp. Rudugrás: Zsuffka 402 cm. Távolugrás: 1 Dombóvári 722 cm. Gerelyvetés: 1 Várszegi 66,25 m.

Három világrekord a londoni női atlétikai világbajnokságokon

London, augusztus 14.

A női atlétikai világbajnoki verseny a közepes eredmények közepette három világrekordot eredményezett és ezek: A 80 méteres gátfutásban első lett Engelhardt német, aki 11.6 világrekord idővel győzött. Diszkoszban Weisz lengyel versenyző 43.79 méteres dobásával javította meg a világrekordot míg a 800 méteres síkfutásban Koubkova (Csehszlovákia) lett első 2:12.4 világrekord idővel. A további számokban

a következő eredmények voltak: 100 m.: Krausz német 11.9 60 m.: Walaschlevicz lengyel 7,6 Gerely: Gelius német 12,23 m. Távolugrás: Glockner német 585 méter. 200 m.: Krausz német 24.9 4x100 m. staféta Németország 48.6 Pentatlon súly: Maurer-mayer német 13,44 m Magasugrás: Maurer-mayer 142, összesítésben első Maurer-mayer. Pontverseny: 1 Németország 95 pont 2 Lengyelország 33 pont Anglia 31 pont 4 Kanada 22 pont 5 Csehszlovákia 18 pont.

Starhemberg herceg lesz az osztrák elnök?

A párisi sajtó szenzációs értesülései és magyarázata Starhemberg olaszországi útjáról

Bécs, augusztus 14.
Ugy látszik, Starhemberg olaszországi útja ma az európai események középpontja.

Sok kombinációt fűznek a Duceval való találkozáshoz is, egyesek arról is irnak, hogy az új államfő Starhemberg lenne.

A Habsburgok visszatérése jelenti egyedül Ausztria függetlenségét?

Páris, augusztus 14.
A Petit Journal rámutat arra, hogy Ausztriában az a gondolat uralkodik, hogy a Habsburgok visszatérése az egyedüli lehetőség Ausztria függetlenségének a megmenntésére. A lap megállapítja, hogy az a tény, hogy az osztrák kormány hivatalosan is foglalkozik a Habsburg ház restaurációjával, mint megoldási lehetőséggel, mutatja a legjobban, milyen gyenge lábon áll.

A Petit Journal szerint a Schuschnigg kormány politikai magatartása nem egységes, kissé zavart, azt az impressziót kelti, mintha a kormánynak hiányozna a biztonság érzete. A kabinet megpróbálja népszerűségét növelni és megerősíteni azokat a támaszokat, melyek lehetővé tennék az állami ügyek vezetésének biztonságát. Ha Schuschnigg nem is, de Starhemberg herceg meg van győződve arról, hogy csak a Habsburgok visszatérése támasztja alá a független Ausztriát.

"Schuschnigg magyarországi útja nem magánügy".

A Paris Soir de a többi lapok is részletesen foglalkoznak Schuschnigg kancellár magyarországi utazásával. Tagadhatatlan -- állapítják meg ezek a lapok -- hogy egy magyar klasszikus mesterművének megtekintése magánügy, azonban már nem magánügy az, hogy ezen előadás előtt és után a látogató, különösen, ha osztrák kancellár, kivel találkozik és mit beszél. Senki, legkevésbé Franciaország nem helyteleníti, ha két

olyan nép, mint az osztrák és a magyar, a népek közti barátságot ápolják, azonban az új kancellár első útja ama Magyarországra, melynek sok várnivalója van a Habsburg restaurációtól, nem olyan mindennapos esemény, amely mellett szó nélkül el lehet haladni. A jövő fogja megmutatni, hogy az Ember tragédiáján kívül milyen más tragédia rendezése történt.

Habsburg tanácskozás Viareggióban.
A Le Journal valamint a félhivatalos Le Temps részletesen foglalkoznak a Habsburgok viareggiói találkozóival. A lap értesülése szerint a Habsburg család tagjainak nagy része e hét első napjaiban Viareggióban találkoznak és ez a találkozás nyilván több lesz, mint egy család békés összejövedele. Feltűnő, -- írják a lapok -- hogy míg Starhemberg Rómába utazik és Schuschn-

nigg a magyar kormány férfiával tárgyal, s míg a Habsburgok családi tanácsra gyűlnek össze, addig az, akinek személye ebben a sok tárgyalásban a legfontosabb: Ottó teljesen semleges területen, Dániában és a Skandináv félszigeten utazgat. Félre nem is merhető a célzat: Ottót ne vádolhassák összeesküvéssel. Megállapítható, hogy a francia sajtó fejtegetései a Habsburg-restaurációval kapcsolatban nem elégségesek habár tartózkodóak. Az egész francia sajtó megegyezik annak a megállapításában, hogy a Habsburg restauráció kérdése akuttá vált.

Miklas köztársasági elnök visszavonul és Starhemberg kerül a helyére.

A Paris Soir értesülése szerint Starhemberg herceg és Mussolini miniszterelnök tanácskozásával kapcsolatban híre jár, hogy Miklas osztrák szövetségi elnök visszavonul és Starhemberg lesz az elnök. Ugyancsak ez a párisi lap közli azt a római hírt is, hogy Ottó királyfi lemond olaszországi útjáról. Az olasz kormány ugyanis egyáltalán nem változtatta meg magatartását mert sem a restaurációt, sem pedig az Anschlusa nem kívánja.

Önként jelentkezett az oradeai ügyészségen a körözött angyalcsináló bábaasszony

Oradea, augusztus 14.
Megírtuk hogy Bánfiné ellen, aki tiltott műtéttel a halálba küldte Majoros Sándornét az ügyészség körözőlevelét adott ki. Ugy látszik a bábaasszony az újságból hírt szerzett erről, mert tegnap délelőtt önként jelentkez-

zett az ügyészségen. Az ügyészségről átvitték a rendőrségre, hogy ott hallgassák ki. Itten kiűnt, hogy

Bánfiné nem is szülésznő, hanem csak műkedvelősegből végezte a babaságot. Bánfiné határozottan tagadja hogy tiltott műtétet követett volna el Majorosnén. Azt állítja hogy

csak "megkente" Majorosnét akitől ezért 30 lejt kapott.

Bánfinét kihallgatása után átadják az ügyészségnek.

— Ha fáradt és izgatott, ha a hasbeszülés érzése kinozza és gyakori félelemérzetben szenved, akkor igyék reggelente éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait, csökkenti a mérges bélgyógyulást és elhárítja a vértodulásokat. Az emésztőszervek bántalmának több orvosánára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyeket a bélberkelethez mérgek okoznak, a Ferenc József viz kitűnően bevál.

Időjárás

Élénkebb nyugati szél sok helyen eső, vagy zivatar. Esetleg hőemelkedés.

Az ügyészségre került a gázoló oradeai soffőr

Oradea, augusztus 14.
Röviden hírt adtunk arról a halálos autógázolásról amely hétfőn történt a Baross hidfőnél. Tegnap délelőtt megállapították az áldozat személyazonosságát. Az áldozatot öv Borbély Józsefnének hívták a gázoló soffőr pedig Heller Béla. A soffőrt már át kísérték az ügyészségre ahol gondatlanságból okozott emberölés miatt indul ellene eljárás.

5 oldal

Erdélyi Magyarok

Augusztus 16.

A kanadai óceánrepülők

A múlt héten Kanadából az Oceánon át képeink a londoni repülőtérén a szerencsés Londonba repült két vakmerő pilóta. Előti megérkezése után készült.

Nem lehet minden gyilkosságot Veres terhére írni

Veresről, a bucurestii rabló-gyilkosról kiderült, hogy -- féleszü

Bucuresti, augusztus 14.

Tíz évvel ezelőtt szörnyű leltre bukkantak a fővárosnak egy bérházában a szomszédok. Konyhájában meggyilkolva találták Sufrin Amália asszonyt akinek fején három kalapácsütéstől származó hatalmas seb tátongott. A gyilkosság akkoriban igen nagy felzúdulást keltett mert az asszonynak nem voltak ellenségei, rosszakarói, kiraboltva sem volt a lakás, érthetetlennek látszott, hogy miért gyilkolták meg a szerény sorsu polgárnőt. Hamarosan megállapította a nyomozás, hogy a gyilkos nem lehetett más, mint bizonyos Veres Miklós nevű szolgaleány, ki Erdélyből ment a fővárosba munkát kerenni. Dacára annak, hogy a gyilkos kilétét pontosan megállapították a körülményekből: a gyilkost még sem sikerült elfogni. Országszerte köröztek a banditát de minden eredmény nélkül. Nyilvánvaló volt, hogy gaztette után megszökött és újabb bűncselekményekből él.

Veres Miklós a "bandavezér"

Veres Miklóst kikiáltották bandavezérnek, veszedelmes és vakmerő rablóknak, minél inkább telt az idő, annál inkább legendássá nőtt Veres Miklós bandita alakja. Ahol valami gonoszabb bűncselekmény történt, Veres Miklóst sejtették a háttérben, ha egy gyilkosság tettesét nem tudták kideríteni, úgy kész volt a vélemény: csak Veres Miklós követhette el.

Tíz év után a véletlen néhány nappal ezelőtt a rendőrség kezére játszotta Veres Miklóst. Egy kétes hírű helyen aludt ahol az éjszaka folyamán igazoltatás volt. Egy titkosrendőr felismerte, így került kézre. A rendőrségen azután kiderült, hogy

a tíz év előtti gyilkosságot tényleg Veres Miklós követte el,

de a gyilkosság után kiszökött az országból. Magyarországon bujkált míg néhány héttel ezelőtt ismét visszajött.

A gyilkosságot egy pillanatig sem tagadta és így most a fővárosi rendőrség egyrészt ennek a gyilkosságnak a körülményeit igyekszik megállapítani, másrészt azt

kutatja, mi bűn terheli még Veres Miklós lelket? Tíz év után tegnap vitte ki a fővárosi rendőrség Veres Miklóst arra a helyre, ahol a gyilkosságot elkövette. A gyilkos jóformán elfelejtette már a tíz év előtti dolgot, a nyomozó hatóságok kérdéseire nagyon bizonytalanul válaszolt.

Veres rosszul emlékszik.

Mikor bevezették a konyhába, ahol a gyilkosságot elkövette, révedezve nézett szét, aztán kijelentette, hogy nem ez az a helyiség, ahol gyilkolt. Lassankint éledt csak fel benne a bűnös múlt és aztán akadozva és bizonytalanul mégis elmondta, hogy a házhoz bejáratos volt, néha kapott ott néhány falatot. Akkor éjszaka is ott járt és amikor el akart távozni, a háziasszony rákiáltott:

— Mért nem mostad el az edényt, ha már faltál?

Erre ő magából kikelve válaszolt az asszonynak:

— Nem is ettem itt ma este semmit, különben sem vagyok a családdal.

Az asszony erre tovább szidta, mire ő felkapott egy kis fejszét, amivel az aprófát szokták hasítani és azzal kétszer fejbevágta az asszonyt, aki a második ütés után halva rogyott össze.

Veres Miklós a nyomozó hatóságok kérdéseire nagyon bizonytalanul válaszolt, a kérdésekre mindig ismétléssel felelt, soha

olyat nem kérdezhettek tőle, ami helyben nem hagyott:

— Nem háromszor ütöttem fejbe?

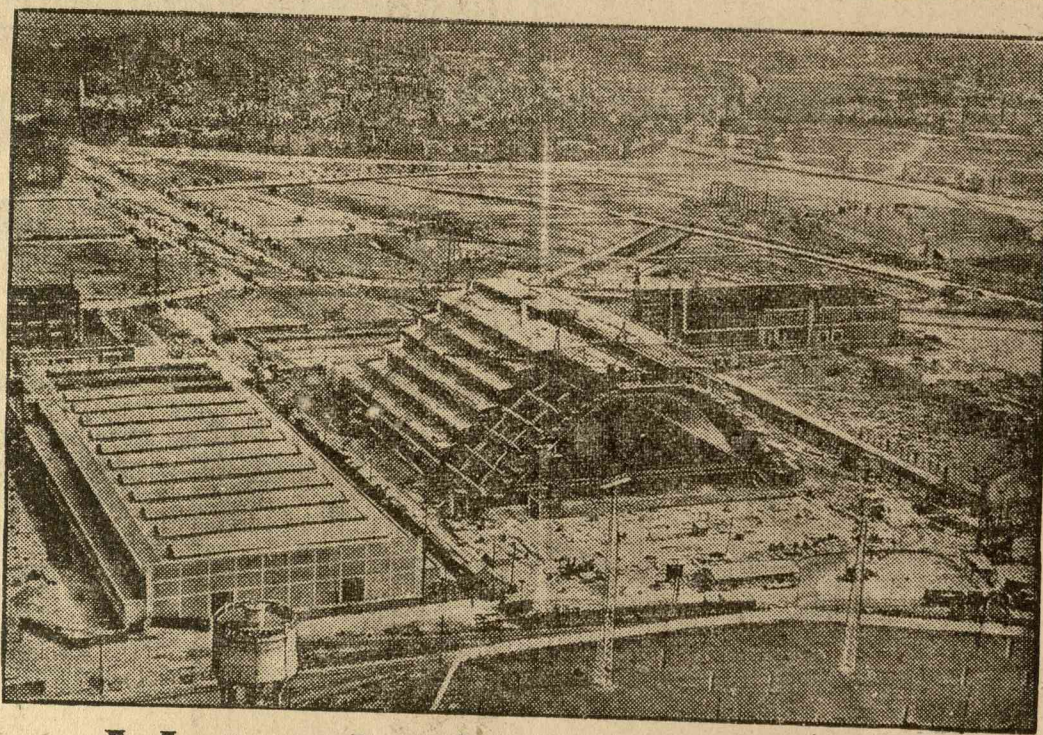
— De igen azt hiszem háromszor.

— Biztosan ki is raboltad a gyilkosság után?

— Igen, azt hiszem, kiraboltam.

Nem lehet mindent Veres rovására írni.

A fővárosi lapok, élükön a Dimineața és az Universallal, élesen kikelnek az ellen, hogy évek hosszú sora alatt minden gyilkosságot Veres Miklós rovására írtak. Ezt a módszert nagyon kényelmesnek találják és úgy vélik, hogy itt az ideje, hogy a Veres Miklós köré font legendának vége szakadjon. Veres Miklós egyáltalában nem az a félelmetes bandita, akinek beállították, gyenge testű, szájalmas külsejű alak, korlátolt és talán féleszü is. Ez a gyilkosság amelyet kétségtelenül ő követett el éppen elég ahhoz hogy a fegyházba kerüljön de nem lehet mindent a rovására írni különösen ha bebizonyul hogy itt sem volt a tíz év alatt. A legenda szétfoszlott — írják a lapok — a veszett hírű és félelmetes rabló-gyilkos helyett egy szájalmas bűntevő áll a bíróság elé: de ezek után világosságot kell deríteni: kik voltak azoknak a bűncselekményeknek elkövetői melyeket a félhílye Veres Miklós rovására írtak.

A brüsszeli világkiállítás látképe

Jövő évben Belgium fővárosában Brüsszelben rendezik meg a világkiállítást, melyre már lázasan készülnek. Képünk a kiállítás távlatát mutatja.

Farkasok garázdálkodnak Gelinta községben

Tg. Sacuesc, aug. 14.

Szinte hihetetlenül hangzik hogy Gelinta községben, ahol már közel két hónapja pusztítják a csordát a farkasok és medvék, — még ezideig semmi óvintézkedést nem tettek sem hajtóvadászatot nem rendeltek el. Így aztán a fenevadak nagyon otthonosan érzik magukat s a napokban már annyira merészkedtek, hogy a falu közvetlen közelében levő erdei tisztáson a játszódó gyermekeket vették üzőbe. — Kétség, hogy a

házak alig száz méterre vannak a támadás színhelyétől, s így a kiabálásra botot, kapát, villát ragadó gazdák elűzték a farkasokat. A gyermekek azonban nem mernek többé a kapun sem kimozdulni.

A KONVERZIÓS TÖRVÉNY magyar fordításban kapható lapunk kiadói hivatalában. Ára 50 lej.

APROHIRDETÉSEK

Allandó munkára tűzőnöt felveszek Str Bisericeilor (v Templom ucca) 7. Karácsonyi

Befőzéshez hólyagpapír, celofánpapír és zsineg kapható Pásztor Ede papíráruházában Oradea, Mihai Viteazul 4. szám.

Elsősztályú sírfelrakók felvétetnek We-Ego cipőgyárban. 1787

Szünnidő alatt fiatal ujságárusokat jó keresettel felvesz az Erdélyi Magyarság. Jelentkezni mindenütt a lap megbízottjainál. vagy lapunk kiadóhivatalában.

Szorgalmas gimnázista ócsón tanít románul, előkészít felvételi és pótvizsgára Str Regele Ferdinand 11. vagy "Casa Nationala Choveanu Constantin 1802

Fiatal molnár segéd felvétetik Hareu (Hájó) malom. 1800

Bádógos segéd azonnal felvétetik. Kigyósi Gábor bádógosnál Episcopia Bihor (Bihorpuspöki) 1806

Ujságárusításra fiúk és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba Piata Viteazul Mihai (v Nagypiac-tér) 4.

Allást kaphat Hatósági Munkaközvetítő Hivatalnál Oradea, Str Alexandri 3 Két borbély, egy kerékgyártó, egy fiatal molnár segéd, egy bádógos, két vulkanizáló tanuló

Iparművész ki tollmunkát szépen tud adja be címét a kiadóhivatalba. 1758

PASZTOR-NYOMDA ORADEA